

■ آقای چمران! حدود یک سال از مدیریت شورای شهر پنجم و مدیریت شهری جدید گذشته است، با توجه به اینکه ۲ دوره در شورای شهر تهران حضور داشتید، این روزها ارزیابی شما از عملکرد مدیریت شهری چگونه است؟

برای اینکه بتوانیم به ارزیابی درستی از عملکرد یک ساله مدیریت شهری جدید برسیم، باید بی‌طرفانه و بدون نگاه سیاسی به این موضوع بنگریم. آنچه در نگاه اول حائز اهمیت است، زمان روی کار آمدن شورای پنجم است. شروع به کار مدیریت شهری جدید هم‌زمان با رکود و مشکلات اقتصادی شد. شرایطی که حرکت رو به جلویی نبود و پیشرفت دیده نشد، بنابراین شروع به کار مدیریت شهری جدید در شرایط ایده‌آلی نبود. این در حالی است که چنین شرایطی را در سال ۸۲ و دوره دوم شورا هم تجربه کرده‌ایم و منحصر به این دوره نیست. در سال ۸۲ و زمانی که ما مدیریت شهری را به دست گرفتیم اوضاع نابسامان بود و بویژه قوانین مصوب شورای عالی معماری و شهرسازی دست و پای ما را بسته بود. برای مثال تا پیش از آمدن ما شما هرچقدر که پول پرداخت می‌کردید می‌توانستید تعداد طبقات ساختمان را افزایش دهید اما مصوبه شورای عالی معماری و شهرسازی

در فروردین ماه ۸۲ اجازه ساخت‌وساز بیش از ۳ طبقه را نمی‌داد و این‌ در حالی بود که ما باید از اردیبهشت ماه شروع به کار می‌کردیم. این مصوبه در حالی بود که افرادی که قصد ساخت‌وساز در مناطق شمالی تهران را داشتند نمی‌توانستند بیش از ۳ طبقه بسازند و با این تفاسیر ورشکستگی شورای

جدید را پیش‌بینی می‌کردند. از سوی دیگر تضاد فکری وزارت مسکن و وزارت کشور با شورا مشکلاتی را برای شورای جدید ایجاد کرده بود. پس از گذشت چند ماه و با مطالعات تخصصی توانستیم مصوبه شورای عالی معماری و شهرسازی را تغییر دهیم و تعداد طبقات را به ۴ افزایش دادیم اما پیشرفت شورا به همین جا ختم نشد و توانستیم تعداد طبقات ساختمان را با مطرح کردن ساختمان‌ها و بافت‌های فرسوده به ۵ افزایش دهیم و ساکنان این مناطق را با اجازه ساخت ساختمان طبقه به نوسازی تشویق کردیم. تمام این اقدامات در دوره‌ای بود که مشکلات عدیدهای برای منابع و تأمین اعتبار داشتیم و بودجه شورا ۷۰۰ میلیارد تومان بسته شده بود. بودجه‌ای که البته ما نیستیم بودیم و از آنجایی که شورا منحل شده و وزیر کشور قائم‌مقام شورای شهر شده بود، از استاندارد خواست بودجه شورا را تعیین کند، بنابراین شورای را مدیریت کردیم که بودجه‌اش به ما تحمیل شده بود و با وجود پیش‌بینی ورشکستگی شورا توانستیم در پایان سال به ۸۰۰ میلیارد تومان در آمد دست پیدا کنیم.

■ در آن زمان، چه اقدامی برای کسب در آمد و فرار از ورشکستگی انجام‌دادید؟

برای نمونه توانستیم پرداخت عوارض را بدون بهره تقسیم کنیم. همچنین برای بعضی از اقشار همچون رزمندگان و ایثارگران مدت تقسیم را افزایش دادیم. این قبیل اقدامات باعث شد نه‌تنها ساخت‌وساز متوقف نشود، بلکه ادامه یافته و شرایط متناسبی را پیدا کند، بنابراین ما چنین شرایطی را که همراه با رکود اقتصادی و نبود منابع کافی بود تجربه کردیم- و با موفقیت پشت‌سر گذاشتیم. اما شروع به کار شورای پنجم همراه با موضوعات دیگری هم بوده قبل از انتخابات شعارهای خوبی دادند، مانند اینکه باغات نباید از بین برود،

گفت‌وگوی

گفت‌وگوی «وطن امروز» با مهندس مهدی چمران، رئیس پیشین شورای شهر تهران درباره عملکرد دوره جدید مدیریت شهری پایتخت

مردم مقایسه می‌کنند

یک‌ساله اصلاح‌طلبان در مدیریت پایتخت انتقاد و تأکید کرد مردم تفاوت‌های این دوره با مدیریت سابق را در عمل می‌بینند و قضاوت خواهند کرد. علاوه بر موضوعات شهری، مسائل سیاسی روز و آسیب‌شناسی رویکرد دولت در حل مشکلات نیز در این گفت‌وگو به میان آمد. چمران در حال حاضر نایب‌رئیس جبهه مردمی نیروهای انقلاب است.

شده. خط ۷ که کامل تمام شده بود. حتی کار هم می‌کرد ولی تعطیلش کردند که به عقیده من اشتباه بود. نباید تعطیل می‌کردند، اگر نقشی هم داشت باید نواقص آن را بر طرف می‌کردند، چون این خط «هدوی»(headway) ۱۵ دقیقه‌ای داشت. همان موقع هم به دوستان گفتند که این خط را بخواه‌اید بدتر است، چون فرسوده می‌شود، در حالی که شما حین کار می‌توانید نواقصش را اصلاح کنید. اینکه سیگنالینگ آن اتومات نیست یا دوربین‌هایش کم است که دلیل نمی‌شود. با گفته‌اند هواکش آن کم است و پله‌های فرار اضطراری آن کافی نیست. خوب اینها را درست کنید؛ به‌خاطر این مسائل که خط را تعطیل نمی‌کنند، البته بحث کاهش زمان هدوی بود که درست است و باید قطارهای مورد نیاز را داد. اصل مسأله مترو قطار است. حالا خوشبختانه گفته‌اند برای تأمین قطار قرارداد بسته‌اند. بگذاریم که این قطارهای جدید هم حداقل یک سال و نیم دیگر می‌رسد!

■ قبول دارید این خط قرابنی سیاسی کاری شد؟
بله! چون واقعا می‌توانست تعطیل نشود.

■ الان مرتب در ایستگاه‌های مترو کلیپ‌های متعدد پخش می‌کنند پیرامون امنیت نداشتن خط ۷ و به نوعی تعطیلی آن را! چگونه توجیه می‌کنند.

من می‌پرسم الان امنیت دارد؟ با کلیپ‌های تبلیغاتی که امنیت مترو تأمین نمی‌شود.

■ شاید مجموعه شورا و شهرداری می‌خواستند با این کار برای خودشان یک دستاورد کوتاه‌مدت دست و پا کنند؟

مردم می‌فهمند و قضاوت می‌کنند و همین کافی است. الان پل‌های امام علی و ارتش واقعا آماده است. یک مقدار خیلی کم مانده است. به‌نظرم دوره قبل ۴ ماه پیشتر می‌ماند اینها را تمام می‌کرد. شما شک نکنید اگر ما فرست می‌داشتیم تا پایان سال ۹۶ خط ۶ مترو و اتدای می‌کردیم ولی متأسفانه دوستان جدید در این‌باره کم‌کاری کردند.

■ زحمت افتتاحش افتاد روی دوش مدیریت شهری جدید!

بالاخره خود این افتتاح کردن طرح‌های آماده هم برای خودش یک کار محسوب می‌شود! آیا [خنده] نیازی هم نیست ما مدام تکرار کنیم که ما این کارها را انجام دادیم. مردم عملکرد ما را دیدند و قضاوت خواهند کرد. مهم‌تر از آن، خداوند بداند کافی است. یک نکته هم پیرامون تکدی‌گری بگویم. حل این مسأله تنها در دست شهرداری نیست. سازمان‌های دیگری هم باید به میدان بیایند. ما این موضوع را تجربه کرده‌ایم. الان هم که با توجه به شرایط اقتصادی کشور و رشد دستفروشان و تکدی‌گران خیلی جای کار خواهد داشت. با همه اینها بنده معتقدم تفاوت‌های میان مدیریت شهری جدید با زمان تصدی اصورگران برای مردم بسیار محسوس است و خیلی تیز به تبلیغات و گفتن دستاوردها هم ندارد. من پیش از این هم گفته بودم بعد از آقای قالیباف، شهردار شدن در پایتخت بسیار کار مشکلی است. حالا این کار مشکل با رکود اقتصادی و رکودی شهری هم هم‌زمان شده! این، کار را مشکل‌تر و سخت‌تر می‌کند. گاهی اوقات مردم از ما می‌پرسند از شهر چه خبر. من در جواب می‌گویم اینکه در سطح کشور مشکلات هست که ما دیگر نمی‌رسیم به مشکلات تهران فکر کنیم. متأسفانه یکسری مسائل مهم و اتدای برای‌ام پیش آمده که مسائل شهری در مقابل آنها موضوعیتی چندانی ندارد. برای عموم مردم هم این احساس وجود دارد. الان دیگر کسی نسبت به اوضاع قط‌های مترو یا اتوبوس‌های شهری انتقادی نمی‌کند، بلکه بحث ارز و سکه و خودرو و مسکن و اختلاس‌ها داغ است. مدیران شهری هم گویا مشکلات را پشت گوش انداخته‌اند و رسیه‌ه‌اند به اینکه همین که شهر تمیز می‌شود و زباله‌ها را می‌برند در حال حاضر هنر محسوب می‌شود!

■ سوال بعدی را از همین زاویه طرح می‌کنیم؛ شما به مشکلات عدیده اقتصادی در حوزه‌های مختلف اشاره کردید، از سوی دیگر با دولتی مواجه هستیم که پس از چند سال تمرکز بر برجام و گره زدن همه امور کشور به این موضوع، اکنون دیگر حرف جدیدی برای مردم ندارد و درباره مشکلات نیز تصمیم گرفتند سکوت کنند. در این میان برخی معتقدند جابه‌جایی چند وزیر اقتصادی راحل است و برخی بر تغییر گفتمان دولت تأکید دارند؛ تحلیل شما از این شرایط چیست؟
پیش‌بینی آینده خیلی سخت است هرچند ما همیشه امید به پیروزی و پیشرفت داشته و داریم. این یک بحث است و اوضاع کف خیابان بحث دیگر. شواهد کف خیابان به ما می‌گوید در شرایط دشواری به سر می‌بریم. همان‌طوری که گفتید، برجام ۵ سال ما را معطل کرد. اشتباه اصلی این بود که همه چیز را به برجام گره زدند. همان موقع هم خیلی دلسوزان هشدار دادند که به توانمندی‌های درونی کشور تکیه کنید که اگر این استفاده را می‌کردند حتی در برجام هم موفق‌تر بودند. در خود معاهده برجام هم موفق‌تر می‌بودند اگر این همه اودادگی نبود و با قدرت و صلابت بیشتر کار

می‌کردند. ما از این شرایط راضی نیستیم. شرایطی که باعث شده ما نتوانیم از بدعهدی طرف مقابل شکایت کنیم و آقایان مجبور شدند به داد‌گاه لاهه شکایت کنند. چون صرف شکایت از آمریکا، تحریم‌ها بازمی‌گردد و به ضرر ما تمام می‌شود. اینها درباره برداشتن تحریم‌ها هم به مردم دروغ گفتند، از همان اول هم اصلا بحث لغو نبود، بحث تعلیق بود. در حالی که به مردم گفته شد از فردای امضای آمریکا تحریم‌ها چنین و چنان خواهد شد. نکته مهم در این باره این بود که درست است که ترامپ با یک لگد همه چیز را به هم ریخت اما این اوباما بود که با بخند و دستکش مخملین تحریم‌ها را بیشتر و پیچیده‌تر اعمال کرد. آنچه در این شرایط به ذهن بنده می‌رسد، اول این است که تمام مشکلات قابل حل است ولی بسیار سخت و پیچیده. در درجه اول باید صداقت بر دولتمردان ما حاکم شود، یعنی به مردم بگویند سیاست سابق ما شکست خورد و اکنون دیگر باید مقاومت کنیم؛ همین مواضع اخیر آقای روحانی،

از سوی دیگر اگر بخواهیم ذلت نشان دهیم و گردن کج کنیم، از الان هم بیشتر تهدید خواهیم شد. شرط موفقیت در این شرایط این است که مردم را بی‌جهت نترسانیم. دیگر اینکه دولت باید برنامه مدون و دقیق به مردم ارائه دهد. همچنین به نظر کارشناسان احترام بگذارند و صرفاً روی مواضع خودشان اصرار نوززند.

دیدید که در ماجرای ارز، دولت فقط حرف خودش را زد و گفت چنین و چنان می‌کنیم اما اوضاع بدتر شد. به همین خاطر است که می‌گویم عوض کردن ۲ تا وزیر هم چیزی را عوض نمی‌کند. حتی کل وزرای اقتصادی دولت هم عوض شوند اتفاقی نمی‌افتد. فرقی نخواهد کرد. هم گفتمان و هم رویکرد دولت باید عوض شود و دولت نگاه خود را معطوف به درون کشور و توانمندی‌های داخلی کند. همچنین دولت باید به طور کلی امید خود به غرب و آمریکا را قطع کند. حالا اگر راستد از اروپا امتیازاتی را به دست آورد چه ریزش ولی روابط خود با کشورهای شرقی را هم فرومون کند.

متأسفانه در دوران برجام ما به کشورهای شرقی اخم نشان دادیم. با این امید که دولت فکر می‌کرد می‌تواند به صرف رابطه با آمریکا، مشکلات کشور را حل کند. با همین تصور متأسفانه به کشورهای شرقی پشت و آنها را خودمان ناراحت کردیم. الان هم این کشورها حق دارند ناراحتی‌های خود را به ما بمرز دهند اما باید کار سیاسی کرد و دوباره با کشورهای بزرگ همسایه روابط گسترده برقرار کرد. با همه اینها من یک نگرانی دارم و آن اینکه ظاهراً دولت تصمیم گرفته هیچ تصمیمی نگیرد! این تصمیم بدی است! وضع‌مان دیگر از زمان جنگ که بدتر نیست، ترفمان را ۶ دلار می‌فروختیم و حتی کشتی‌های ما را در

خلیج فارس می‌زدند؛ با این وجود در گیر جنگ هم بودیم و هزینه‌های بالای آن را هم تأمین می‌کردیم. ما می‌توانستیم از شرایط سخت را پشت سر بگذاریم، البته مردم ما هم قناعت کردند، الان هم می‌کنند، به شرطی که ببینند اختلاس وجود ندارد. و الا دولت بخواهد با همین وضعیت ادامه دهد،

شرایط نگران‌کننده خواهد شد، چرا که تصمیم آمریکا بر این است که با فشار اقتصادی مردم را از انقلاب دلسرد و در نهایت، مذاکره با آمریکا را راحل مشکلات معرفی کند. کاری که آن صد نفر هم با نامه خود تکرار کردند و سخنگوی آمریکا در داخل ایران شدند.

■ درباره مناسبات میان اصلاح‌طلبان و دولت حرف روزه‌ها از سوی این طیف مشاهده می‌شود. اعلام برات از دولت برای جلوگیری از ریزش بدنه اجتهامی اصلاح‌طلبان است؛ آیا با این قبیل تصمیمات، می‌تواند از مسؤولیت شرایط فعلی کشور فرار کند؟

من تفاوتی میان این دولت و اصلاح‌طلبان نمی‌بینم. این تلاش‌ها به جایی نمی‌رسد. اینکه حالا که دولت در آمپاس گیر کرده بیایند و از زیر بار مسؤولیت شان فرار کنند، بگویند این شرایط ربطی به ما ندارد ناشدنی است. اصلاح‌طلبان با این خیمه‌شعبازی به جایی نخواهند رسید. تبلیغات اصلاح‌طلبان برای روحانی و وعده‌های اقتصادی‌شان در زمان انتخابات در رسانه‌ها ثبت شده و این روزها هم در شبکه‌های اجتماعی دست به دست می‌شود. این کارها بیشتر به یک شوخی می‌ماند.

■ بگذارید درباره شرایط اصولگرایان کمی صحبت کنیم. درباره جبهه مردمی نیروهای انقلاب، شاید انتظار عمومی این بود که در این شرایط ظهور و بروز بیشتری داشته باشد و بویژه در این برهه که مردم با مشکلات متعددی دست و پنجه نرم می‌کنند، به نمایندگی از مردم، به مطالبه‌گری صریح از دولت بپردازد؛ این ذهنیت را تأیید می‌کنید؟

بله! از ابتدا تصمیم بر این بود که جبهه مردمی محدود به انتخابات نباشد. الان هم مرتب تشکیل جلسه می‌دهیم. مثلاً امروز عصر، کمیته اقتشار جلسه